

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД

Кзз 98/2020
12.02.2020. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Невенке Важић, председника већа, Веска Крстајића, Биљане Синановић, Милунке Цветковић и Соње Павловић, чланова већа, са саветником Врховног касационог суда Снежаном Лазин, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због кривичног дела насиље у породици из члана 194. став 1. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног АА - адвоката Марка Томовића, поднетом против правноснажних решења Основног суда у Новом Саду К.855/18 од 24.10.2019.године и КВ-1957/19 од 05.12.2019.године, у седници већа одржаној дана 12.02.2020.године, једногласно, донео је

ПРЕСУДУ

УСВАЈА СЕ као основан захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА - адвоката Марка Томовића, па се **УКИДАЈУ** правноснажна решења Основног суда у Новом Саду К.855/18 од 24.10.2019.године и КВ-1957/19 од 05.12.2019.године и предмет враћа Основном суду у Новом Саду на поновно одлучивање.

Образложење

Решењем Основног суда у Новом Саду К.855/18 од 24.10.2019.године у ставу првом изреке одређено је да се, на основу члана 262. став 2. у вези члана 265. став 1. ЗКП, окривљеном АА досуђују трошкови кривичног поступка на име одбране од стране браниоца - адвоката Марка Томовића у предмету Основног суда у Новом Саду К.бр.855/18 у укупном износу од 40.745,40 динара, а на терет буџетских средстава суда. У ставу другом изреке решења наложено је рачуноводству Основног суда у Новом Саду да наведени новчани износ уплати на означени рачун адвоката Марка Томовића у року од 60 дана од дана правноснажности решења. У ставу трећем изреке решења одбијен је као неоснован захтев окривљеног АА за накнаду трошкова кривичног поступка преко досуђеног износа, а за износ од 8.250,00 динара.

Решењем Основног суда у Новом Саду КВ-1957/19 од 05.12.2019.године одбијена је као неоснована жалба браниоца окривљеног АА - адвоката Марка Томовића изјављена против решења Основног суда у Новом Саду К.855/18 од 24.10.2019.године.

Против наведених правноснажних решења захтев за заштиту законитости поднео је бранилац окривљеног АА - адвокат Марко Томовић, због повреде закона из члана 441. став 4. ЗКП у вези одредаба члана 261. став 1. ЗКП (погрешно означено члана 263. став 1. ЗКП) и одредаба Тарифног броја 4. став 2. Тарифе о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката, са предлогом да Врховни касациони суд усвоји поднети захтев, те да укине решења Основног суда у Новом Саду К.855/18 од 24.10.2019.године и КВ-1957/19 од 05.12.2019.године и предмет врати првостепеном суду на поновни поступак и одлуку.

Врховни касациони суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости Републичком јавном тужиоцу сходно одредби члана 488. став 1. Законика о кривичном поступку, те је у седници већа коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП, без обавештавања Републичког јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета и правноснажна решења против којих је захтев за заштиту законитости поднет, па је, након оцене навода изнетих у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости је основан.

По налажењу Врховног касационог суда основано бранилац окривљеног АА у поднетом захтеву указује да је побијаним решењима Основног суда у Новом Саду учињена повреда закона из члана 441. став 4. ЗКП, јер су наведеним одлукама о трошковима кривичног поступка повређене одредбе члана 261. став 1. ЗКП и одредбе Тарифног броја 4. став 2. Тарифе о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката („Службени гласник РС“ број 121/2012 од 24.12.2012.године) (у даљем тексту: Адвокатска тарифа).

Наиме, из списка предмета произилази да је пресудом Основног суда у Новом Саду К-855/2018 од 03.09.2019.године, која је постала правноснажна дана 21.10.2019.године, према окривљеном АА на основу члана 422. тачка 1) ЗКП одбијена оптужба за кривично дело насиље у породици из члана 194. став 1. КЗ, те је одређено да на основу члана 265. став 1. ЗКП трошкови кривичног поступка падају на терет буџетских средстава суда. Окривљени је преко браниоца - адвоката Марка Томовића дана 02.10.2019.године поднео захтев за накнаду трошкова кривичног поступка у укупном износу од 48.995,40 динара, у којем је определио трошкове који се односе на награду и нужне издатке браниоца, а, између осталог, определио је и трошкове на име награде браниоцу за састављање захтева за накнаду трошкова поступка, а све у складу са важећом Адвокатском тарифом.

Одлучујући о поднетом захтеву за накнаду трошкова поступка, Основни суд у Новом Саду је побијаним првостепеним решењем исти делимично усвојио и окривљеном досудио износ од 40.745,40 динара, те наложио рачуноводству тог суда да наведени новчани износ уплати на означени рачун браниоца окривљеног - адвоката Марка Томовића у року од 60 дана по правноснажности тог решења, док је преко досуђеног износа, а за износ од 8.250,00 динара наведени захтев одбијен као неоснован. У образложењу првостепеног решења наведено је за коју процесну радњу на име одбране окривљеног браниоцу припада награда и у ком износу у складу са важећом Адвокатском тарифом према висини запређене казне за

кривично дело за које је вођен поступак против окривљеног, те износ накнаде на име путних трошкова браниоца окривљеног на релацији ...-...-..., а наведено је и да окривљеном нису признати трошкови на име награде браниоцу за састављање захтева за накнаду трошкова кривичног поступка, из разлога јер поднесак насловљен као „трошковник“ не представља поднесак у смислу члана 229. став 1. ЗКП, а такође се не може сврстати ни у „остале поднеске у кривичном поступку“ према Тарифном броју 4. став 2. Тарифе о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката.

Другостепено веће Основног суда у Новом Саду је, одлучујући о жалби браниоца окривљеног изјављеној против првостепеног решења, а у којој су поред непризнатих трошкова кривичног поступка захтевани и трошкови на име награде браниоцу за састављање жалбе, одбило жалбу као неосновану, налазећи да је првостепено решење правилно. У образложењу другостепеног решења наведено је да окривљеном правилно нису признати трошкови поступка на име састављања захтева за накнаду трошкова поступка, обзиром да се исти не може сматрати поднеском у смислу члана 4. став 2. Тарифе о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката, јер се овај поднесак не односи на чињенице или доказе који су релевантни за одлучивање о битним чињеницама у самом поступку, а које би биле од утицаја за судску одлуку у овој правној ствари, као и имајући у виду да овај поднесак насловљен као трошковник не представља поднесак из члана 229. став 1. ЗКП којим је предвиђено да се поднеском сматра оптужба, предлог, правни лек и друга изјава или саопштење који се у поступку подносе писмено или се дају усмено на записник.

Одредбом члана 261. став 1. ЗКП прописано је да су трошкови кривичног поступка издаци учињени поводом поступка од његовог покретања до његовог завршетка, док је одредбом става 2. тачка 7) истог члана, између осталог, прописано да трошкови кривичног поступка обухватају награду и нужне издатке браниоца.

Одредбом члана 265. став 1. ЗКП је прописано да кад се обустави кривични поступак или се оптужба одбије или се окривљени ослободи од оптужбе, изрећи ће се у решењу, односно пресуди да трошкови кривичног поступка из члана 261. став 2. тачка 1) до 6) овог законика, нужни издаци окривљеног и нужни издаци и награда браниоца и пуномоћника (члан 103. став 3.), као и награда вештака и стручног саветника, падају на терет буџетских средстава суда.

Тарифним бројем 4. Адвокатске тарифе у ставу 1. је прописано и таксативно означено за састављање којих поднесака адвокату припада награда из Тарифног броја 1, док је ставом 2. истог Тарифног броја прописано да адвокату припада 50% награде из Тарифног броја 1. за састављање свих осталих поднесака у кривичном поступку.

Имајући у виду напред наведено, те цитиране одредбе ЗКП и Адвокатске тарифе, Врховни касациони суд налази да је побијаним правноснажним решењима Основног суда у Новом Саду на штету окривљеног учињена повреда закона из члана 441. став 4. ЗКП, јер су наведеним одлукама о трошковима кривичног поступка повређене одредбе члана 261. став 1. и став 2. тачка 7) и члана 265. став 1. ЗКП у вези Тарифног броја 4. став 2. Адвокатске тарифе. Ово са

разлога јер окривљени, супротно закључцима датим у образложењима побијаних решења, има право на накнаду трошкова кривичног поступка које је имао на име заступања од стране стручног лица - адвоката и то конкретно право на накнаду трошкова на име награде браниоцу за састављање захтева за накнаду трошкова кривичног поступка и жалбе на решење о трошковима кривичног поступка, а који трошкови, с обзиром на то да је према окривљеном одбијена оптужба, треба да падну на терет буџетских средстава, а не да исте сноси сам окривљени.

Наиме, по налажењу Врховног касационог суда, награда подразумева новчану накнаду која припада одређеном лицу за његов рад, а наведени захтев за накнаду трошкова кривичног поступка у конкретном случају спада у остале поднеске у кривичном поступку, а такође у остале поднеске спада и жалба на решење о трошковима кривичног поступка, обзиром да представља поднесак у ширем смислу, тако да окривљени сходно Тарифном броју 4. став 2. Адвокатске тарифе (који је напред цитиран) има право на накнаду трошкова на име награде браниоцу за састављање захтева за накнаду трошкова кривичног поступка и жалбе на решење о трошковима кривичног поступка.

Како је, дакле, побијаним правноснажним решењима учињена повреда закона из члана 441. став 4. ЗКП, а на шта се основано указује у поднетом захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног АА - адвоката Марка Томовића, то је Врховни касациони суд усвојио као основан захтев и на основу одредбе члана 492. став 1. тачка 1) ЗКП укинуо побијана правноснажна решења Основног суда у Новом Саду К.855/18 од 24.10.2019.године и КВ-1957/19 од 05.12.2019.године, те списе предмета вратио том суду на поновно одлучивање у смислу разлога изнетих у овој пресуди, при чему ће суд у поновном поступку отклонити повреду закона на коју му је указано овом пресудом, након чега ће бити у могућности да донесе правилну и на закону засновану одлуку, за коју ће дати јасне и аргументоване разлоге.

Записничар-саветник
Снежана Лазин,с.р.

Председник већа-судија
Невенка Важић,с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић